
Reactie Wijzigingsbesluit financiële markten 2015

Graag maakt Vereniging Eigen Huis gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2015. Wij richten ons specifiek op artikel 86c en 86h.

Vereniging Eigen Huis is positief over de mogelijkheid die geldverstrekkers krijgen om adviseurs te betalen voor het verstrekte hypotheekadvies aan mensen met (voorzienbare) betalingsachterstanden. De vereniging heeft eerder gepleit voor een dergelijke aanpassing van het provisieverbod. Het provisieverbod kan op dit moment belemmerend werken om mensen met betalingsproblemen daadwerkelijk te helpen met het vinden van een oplossing. Adviseurs brengen de advieskosten vaak in rekening bij de klant, maar als deze niet in staat is om de kosten te betalen, blijft het advies achterwege en worden de betalingsproblemen manifest of zullen verergeren. Bovendien zijn er grote groepen huiseigenaren die geen financieel adviseur hebben, omdat deze gestopt is of failliet gegaan is.

Een te ruime formulering brengt risico van misbruik met zich mee

De vereniging maakt zich zorgen om de (te) ruime formulering van artikel 86c en 86h. In de toelichting wordt wel aangegeven dat er geen aansporende, motiverende of stimulerende werking van de beloning uit mag gaan waardoor de bemiddeling of het advies beïnvloed kan worden. Ook wordt in de toelichting aangegeven wanneer er sprake kan zijn van voorzienbare betalingsachterstanden. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een structurele en relatief grote daling van inkomsten die niet door de consument zelf kan worden opgevangen, waardoor binnen afzienbare termijn betalingsachterstanden zullen ontstaan. Een dergelijk ruime formulering biedt individuele geldverstrekkers de ruimte om zelfstandig invulling te geven aan de beloning en de grootte van de groep huiseigenaren die in aanmerking komt voor ondersteuning bij voorzienbare betalingsachterstanden. Bovendien zijn er geldverstrekkers die meerdere advieskanalen bedienen, waarbij het risico bestaat dat de beloning voor deze verschillende advieskanalen anders wordt ingevuld en daarmee een ongelijk speelveld wordt gecreëerd. Dit komt de transparantie niet ten goede. Hiermee ligt het risico van herintroductie van provisiegedreven advisering op de loer. Vereniging Eigen Huis is van mening dat het voor een huiseigenaar met een (voorzienbare) betalingsachterstand volstrekt helder dient te zijn wat men wanneer van zijn hypotheekadviseur en geldverstrekker kan verwachten. Het kan volgens Vereniging Eigen Huis niet zo zijn dat een huiseigenaar bij bank X wel wordt geholpen bij voorzienbare problemen, waarbij de kosten worden gedragen door de geldverstrekker, terwijl bank Y deze kosten in dezelfde situatie niet voor haar rekening neemt. De vereniging pleit er dan

ook voor om uniforme criteria te introduceren die worden gehanteerd voor alle advieskanalen. Dit kan bijvoorbeeld door een 'voucher' model te introduceren. Op basis van objectief meetbare criteria verwachten wij ook dat de kwaliteit van het hypotheekadvies beter gewaarborgd kan worden. Hierbij is het van belang kwaliteitseisen te stellen aan de hypotheekadviseurs. Niet iedere hypotheekadviseur beschikt over de benodigde expertise en ervaring met de vaak complexe schuldenproblematiek om huiseigenaren met een (voorzienbare) betalingsachterstand goed te helpen. De vereniging verwachten dat de voorgestelde ruime formulering een groep adviseurs kan aantrekken, die op zoek is naar een nieuw verdienmodel, maar niet over voldoende kwaliteiten beschikt om huiseigenaren met betalingsproblemen goed te helpen.

Niet wachten met invoering tot 1 januari 2015

De omvang en ernst van de problematiek van betalingsproblemen brengt met zich mee dat er een uiterste inspanning moet worden verricht om de ontheffing van het provisieverbod zo spoedig mogelijk in te voeren. De geplande invoerdatum van begin 2015 kan betekenen dat huiseigenaren die nu met een dreigende achterstand worden geconfronteerd niet adequaat geholpen worden en mogelijk uitstelgedrag gaan vertonen. Nu moet de huiseigenaar de advieskosten zelf betalen en in 2015 worden deze kosten mogelijk door de geldverstrekker vergoed. Dit kan zeker bij voorzienbare betalingsachterstanden een prikkel zijn te wachten tot begin 2015. Hetzelfde gedrag kan zichtbaar zijn bij hypotheekadviseurs, die nu een rekening naar de huiseigenaar moet sturen met het risico dat deze niet of niet volledig wordt voldaan. Huiseigenaren die nu (dreigende) betalingsproblemen hebben kunnen niet wachten tot begin 2015. Vereniging Eigen Huis pleit er dan ook voor om niet te wachten tot begin 2015, maar artikel 86c en 86h uit het Wijzigingsbesluit te halen en zo snel mogelijk in te voeren.